

Vergadering Directie/Kern - 1 October 1948

- 1. Arbeidsclassificatie Commissie komt voortaan, wanneer nodig, bijeen.
2. Verkoop aan personeel wordt voortloopt volgens oude regeling herleid. De personeelswinkel komt zo spoedig mogelijk.
3. Folder voor nieuw personeel komt dit jaar gereed.
4. Nog deze maand worden de bestellingen gedaan voor koffieleversteking aan de gehele fabriek.
5. Voorziening rijwielstalling wacht op spoedige fabriekuitbreiding met loodsen, waarvoor de plannen spoedig klaar zijn. Wanneer nodig zal provisorische oplossing gezocht worden.
6. Vitines hall komen spoedig.
7. Arbeidsclassificatie fabriek en vergaderingen heerst. Slechts indien we elkaar in volledig vertrouwen tegemoet komen en op deze wijze onze wensen en grieven bespreken, is een vruchtbaar resultaat te verwachten. Wij rekenen op Uw aller medewerking.

Vergadering met Nabewerking

Woensdag 13 October a.s. te 4 uur nam. zal in de filmzaal de vergadering met Directie en de afdeling Nabewerking gehouden worden. Aan de hand van de door diverse werkmens ingediende punten is een agenda opgesteld, die dezer dagen te Uwer kennis gebracht zal worden. Wij schrijven het reeds eerder, het resultaat van de vergadering met de afdelingen hangt nauw samen met de sleer die er tijdens de

- 8. Voor 1 November a.s. moet plan voor verbetering grote kantoor worden gemaakt (ventilatie en tocht).
9. „Ogenblikke stilte” wordt wegens praktische onuitvoerbaarheid niet meer ingevoerd.
10. Omroepinstallatie wordt vernieuwd.
11. Wasmachine Nabewerking is voor 18-10-1948 gereed.
12. Melkverkoop komt vóór 1 November a.s. in de cantine (per beker).
13. Met afdeling Nabewerking wordt op 13 October a.s. om 16.00 uur vergaderd.

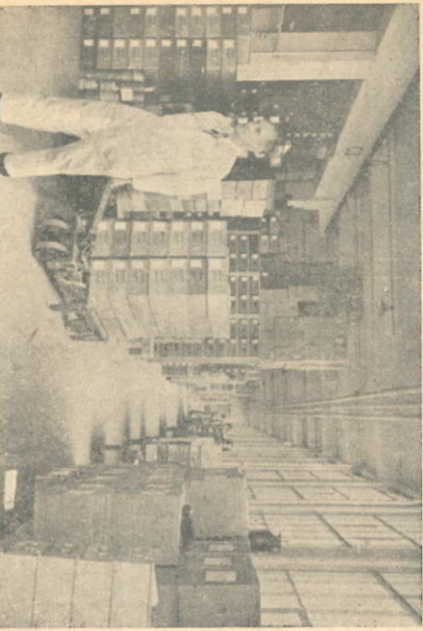
Burgerlijke Stand

Geboren: Ronald Leonardus Hendricus Maria, zoon van J. v. d. Steen, afdeling Metaalwaren, op 29 Sept. 1948.
Verloofd: F. van Eijk, afdeling Metaalwaren, met Meijl. Boot op 5 Oct. 1948.
Huwelijk: J. de Keizer, afdeling Organisatie, met Meijl. E. Peters op 21 Oct. 1948.
Bridgedrive. Het ligt in de bedoeling om op Donderdag 21 October a.s. weer een begin te maken met een serie gezellige bridgesevenen in de kleine cantine. VDH bridge-liefhebbers kunnen zich eventueel met een introductie tot en met 16 October opgeven bij Hr. Teenburg, afdeling Organisatie, tel. 14 - 147. Inschrijfgeld f 0.25 per persoon.

Spreekuur Kern.

A.s. Maandag houdt de Kern spreekuur gedurende de middagpauze in wachtkamer 2 (begane grond). Aanwezig zullen zijn: 2e pauze: Hr. Vreken Meijl. Verwaal Hr. Jansen Hr. de Gruyter

Snelle omloop gevraagd

Normalbakken en transportmiddelen moeten circuleren

Donderdag 7 October j.l. herdacht de heer van Slappe, afdeling Huisvesting, in intieme kring de dag, waarop hij voor 40 jaar in het huwelijk trad. Voor het personeel zal het met ingang van 18 October 1948 weer mogelijk zijn in bepaalde mate nieuwe en afgekeurde onderdelen te kopen. Verkoop in wachtkamer 3 begane grond, elke Dinsdag en Vrijdag tijdens de pauze; voor nieuwe onderdelen bij de afdeling Service in het Servicemagazijn (begane grond) elke Maandag en Donderdag in de pauze. Enige maanden geleden werd de onderdelenverkoop aan personeel stopgezet, omdat er misbruik van werd gemaakt. Op veler verzoek heeft de Directie thans besloten nogmaals een onderdelenverkoop mogelijk te maken. Ideeënbuis Meijl W. C. G. Prins van de afdeling Montage stelde een verbeterde methode voor bij het aanbrengen van de vitines op de wijzers van de BX 462 A. Zij ontving hiervoor een beloning van f 5.—.

INLEVEREN halve guldens halve stuivers halve centen

Zoals men in de dagbladen heeft kunnen lezen zijn met ingang van 1 October 1948 alle halve guldens, halve stuivers en halve centen geen wettig betaalmiddel meer. Om extra geloop naar postkantoren tegen te gaan, kunt U Uw halve guldens, halve stuivers en halve centen inwisselen bij onze kassier. Hij zal daartoe zitting houden op Maandag 11 October 1948 tijdens de pauze in wachtkamer 3 begane grond. Na deze datum worden deze munten niet meer aangenomen.

WEKELIJS NIEUWSBLAD VOOR HET PERSONEEL - VAN DER HEEM N.V. - DEN HAAG - HOLLAND

PLEZIER IN HET WERK

leuze of werkelijkheid?

„Dwaasheid, zoiets bestaat alleen in de verbeelding van idealisten”. Wij werken alleen om geld te verdienen en de rest interesseert ons niet”. Zo ongeveer zouden de reacties op bovenstaande aartkel kunnen zijn.

Orzaken voor deze en soortgelijke uitlatingen zijn wel aan te wijzen. Voordat de grootindustrie zich begon te ontwikkelen was het plezier in het werk voor de ambachtsman iets vanzelfsprekends. De werkstukken die hij geheel zelf en naar eigen inzichten vervaardigde waren zijn eigen scheppingen. Het waren kwaliteitsproducten; de hoeveelheid speelde een ondergeschikte rol. De industrialisatie heeft hierin grote veranderingen gebracht.

De geproduceerde hoeveelheid werd belangrijker met als gevolg de verdeling van de arbeid van één man over een groot aantal personen. Men kweekte specialisten. Deze specialisering is momenteel zodanig, dat de productiewerker dikwijls niet weet waar het door hem vervaardigde product voor dient. Tevens is veel van de benodigde vakken nu vastgelegd in boeken en tabellen. Zo ging de geschiedheid een rol van minder betekenis spelen. In dit licht bezien zijn de hierboven aangehaalde uitlatingen te begrijpen. Deze toestand is een werkelijkheid die aanvaard moet worden; men kan de klok van de geschiedenis niet terugzetten. Is de moderne mens nu gedoend werk te doen, dat hem, of onverschillig laat, of met tegenzin vervult?

Geenszins; de industrialisatie heeft nieuwe mogelijkheden geschapen en nieuwe beroepen doen ontstaan die de beoelenaars veel „zeggen”, gereedschappmaker, machineslieler, modelmaker, enz. Hetzelfde geldt voor de hogere technische, administratieve enleidinggevende functies. Wat de productiewerker betreft; het schepende element in zijn werk is hem onthouden, er zijn echter andere positieve waarden voor gekomen. De productiewerker zal er, en met recht, trots op zijn wanneer de kwaliteit van zijn werk het hoogst en zijn uitval het laagst is.

Voor de groepen van werkers die in het werk zelf nagenoeg geen bevrediging kunnen vinden, worden andere wegen gezocht. Wij denken aan een goede arbeidsleer, prettige omgeving en een promotie-mogelijkheid naar ander en verantwoordelijk werk. Ongeveer in dezelfde lijn ligt deze kwestie voor de administratieve routine-werkers. In deze richting zal gewerkt moeten worden om de mens de arbeidsvreugde terug te geven, waarop hij recht heeft. Plezier in het werk geeft aan het leven zin en betekenis.

Over „Plezier in het werk”, zal Drs. D. J. de Silva op Woensdag 20 October a.s. een inleiding houden welke voor ieder onzer zeker de moeite waard zal zijn.

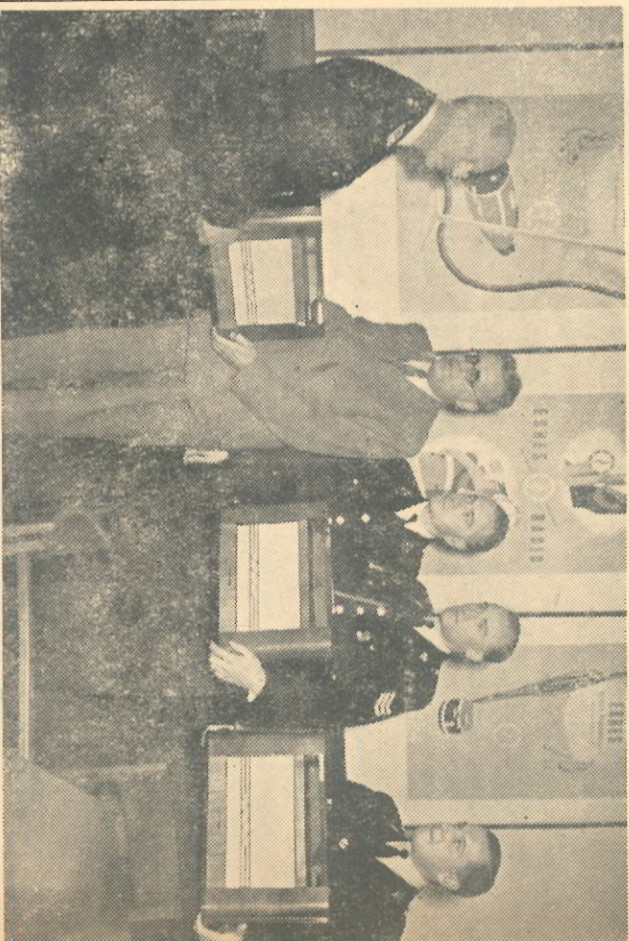

Foto Haagsch Dagblad

RADIO'S VOOR DE NIWIN

De Rijkspolitie heeft in een maand tijds zoveel bijgebracht dat men zes radio-oestellen ERRES KY 647 kon kopen voor de militairen in Indië. Maandag j.l. heeft de algemene inspecteur van de Rijkspolitie, generaal A. W. de Koningh deze toestellen in onze fabriek Maanweg overgedragen aan de Heer A. van der Velde, adjunct-directeur van de Niwin. Zij maken deel uit van een eerste zending van 125 ERRES toestellen door de Niwin bij Javastal Stokvis aangekocht type KY 647 en dragen in gouden letters het opschrift: „geschonken door de Niwin”, resp. Rijkspolitie. Namens VDH waren bij de overdracht aanwezig de heren L. W. van der Heem, L. C. W. J. Gussenhoven en Gerh. H. P. Veldkamp.

NU OOK ZONDAGS SOLEXEN

Rijvergunningen afgeschaf

In het Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, No. 1424 d.d. 12-10-1948 is opgenomen een Koninklijk Besluit houdende een buitenwerking stellen van artikel 2 der wet van 11 December 1946. Dit betekent, dat voor het RijwielSolex geen rijvergunning meer nodig is. Hoewel het opheffen van deze formaliteit tot tevredenheid stemt moet er op gewezen worden dat dit nog niet betekent dat alle hindernissen uit de weg geruimd zijn. Er blijven nog over: 1. Rijbewijs. 2. Het Nummerbewijs. 3. Wegenbelastingkaart. 4. Aanloopvergunning.

Pas als deze afgeschaf zijn is de weg voor het RijwielSolex geheel gebaad. Gezien de eerste stap die nu gezet is kan verwacht worden dat de nog steeds benodigde aankoopvergunning voor dit vervoermiddel, ook snel zal verdwijnen. Wat de verdere papieren betreft hebben wij goede hoop dat ook hier mettertijd de belemmeringen zullen verdwijnen. Het ontbreekt de autoriteiten zeker niet aan goede wil, doch het laat

PRO JUVENTUTE

U kent het werk van de Vereniging Pro Juventute? De vereniging in Nederland die in de bres springt voor de verwaarloosde jeugd. Die kinderen zonodig in kindertehuizen plaatst, die ouders advies geeft en helpt waar dit maar enigszins mogelijk is. Deze Vereniging geeft een bijzonder aardige prinsessen-kalender uit die niet in de handel is te verkrijgen. De kalender kost f 2,50. Alle baten komen ten goede aan de Vereniging Pro Juventute. U kunt hem bestellen op de afdeling Sociale Zaken en doet er een goed werk mee.

De ontwikkeling van de machinale metaal- en houtbewerking in Nederland in de laatste halve eeuw

Bedrijfsleven betekent industrie en industrie is onbestaanbaar zonder machines in elke vorm, type en bestemming. In vroegere tijden, laat mij zeggen in het midden der negentiende eeuw en daarvoor, was er geen bedrijfsleven in Nederland. Ik zou bijna beweren, dat dit woord in het Nederlandse woordenboek van 1850 niet te vinden was. Het was ambacht. Nederland was een land van kooplieden. Zeker, ook een zeevarende natie van de eerste rang, doch voornamelijk voor de koophandel. Koopman was in de Gouden Eeuw een hoge positie. Nu is men handelaar. De koopman zoekt men op de markt; de man, die U Uw armzalige mudjes brandstoffen thuis brengt, is „handelaar in brandstoffen”. De zeevaart werd stoomvaart en van internationale betekenis. En zo voortschrijvende werd het ambacht industrie. De mr. timmerman en mr. smid werden industrieel, de mr. metselaar werd bouwondernemer. Ook de boer ontwikkelde zich en bij de overgang van de negentiende tot de twintigste eeuw was Nederland reeds een agrarisch land van internationale betekenis. Maar daar heb ik het nu niet over, dat zou mij buiten de grenzen van mijn onderwerp voeren. Nederland had reeds een machinale metaalindustrie van betekenis en toech van beschied en priorites, gegroeid en gestimuleerd door bepaalde oorzaken.

OPKOMST NEDERLANDSE INDUSTRIE

De Twentse textielindustrie, ver haar tijd vooruit in Nederland op industrieel gebied, stimuleerde in het Oosten de machine-industrie (Stork & Co.). De zelfvaart, later stoomvaart, werden, vroeg om schepen en stoommachines van vaderlandse bodem, evenals onze spoorwegen en zo ontstond in het westen een machine-industrie (Werkspoor). Ons polderland was niet meer tevreden met onze pittoreske windmolens en zo ontstond in het Zuiden een pompindustrie (Begemann). Het zijn slechts grepen uit de storm- en drangperiodes van ons Nederlandse bedrijfsleven, dat geduwd werd door de vaderlandse noden en behoeften. Het was niet internationaal, het was nauwelijks nationaal, eerder lokaal, om in de bevochten van Nederland en nog wel voornamelijk van bepaalde takken van het bedrijfsleven te voorzien. Nu heb ik in enige grepen het oosten, het westen en het zuiden genoemd. En het noorden dan? Ja, dat is, uit een industrieel oogpunt bekijken erg genoeg, het was zuivel en graan. Nog zo gek niet, toen ons het water uit de mond liep alleen al bij de gedachte aan een pondje boter, 'n vers broodje en een linterje melk. In de grote industriële landen Amerika, Engeland en Duitsland ontwikkelde zich bij de overgang van de negentiende in de twintigste eeuw een enorme metaalbewerkingindustrie in Engeland voor zijn zeevaart, in Duitsland voor machines voor het vervaardigen van voorwerpen voor dagelijkse behoeften in Amerika gestimuleerd door het transportverkeer.

Voor al deze doeleinden had men de draaibank, de boormachine en de schraafmachine, nodig. Dit is nu de eerste maal, dat ik 'n metaalbewerkingmachine bij haar naam noem. Ik had kunnen aanvagen met de beschrijving van een automaat, die een groot aantal gecompliceerde werkstukken per minuut produceert, doch dan streelde ik mijn deel voorbij.

LAGE SNIJSELHEDEN

Wat waren die machines, van een hedendaags standpunt bezien, eenvoudig, en wij meenden, ze stonden constructief op een hoog peil. Wat produceerden ze weinig en wij meenden, sneller produceren was niet mogelijk. En voor die opinie was een juiste oorzaak, namelijk het verspanende gereedschap. Wanneer men de boor te snel liet lopen, dan vernieldde men de boor; liet men op de draaibank het werkstuk te snel lopen, b.v. 30 m/minuut, bij een zekere trekvastheid van het materiaal, dan gaf de betiel het

Moderne metaalbewerkingmachine
WARNER & SWASEY revolver-draaibank

door D. de Vries
Oud-Directeur van
R.S. STOKVIS & ZONEN

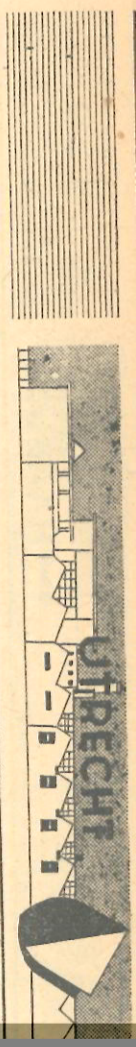
Nevensstaand artikel van de hand van D. de Vries, oud-directeur van R. S. Stokvis & Zonen, is overgenomen uit de ERRES EXPRES die het op haar beurt ontleende aan Vraag en Aanbod.

De heer de Vries van Stokvis T II, is de grote ijveraar geweest voor de invoering van de moderne metaalbewerkingmachine in het Nederlandse bedrijfsleven. Dank zij hem heeft het handelshuis STOKVIS bij deze invoering een voorname plaats ingenomen en doet het dit nog.

op. De snelheid van de productie werd dus gelimiteerd door het uitdrukkingsvermogen van het gereedschap. Hoger opvoeren van de snijseinhoud veroorzaakte temperatuursverhoging van de snijkant van het gereedschap. Het staal kon slechts tot een bepaalde temperatuur zijn snijvermogen behouden en zakte daarboven in elkaar. Het had dus geen doel, machines te construeren voor grotere productie, want het snijdend gereedschap liet de hogere snijseinheden niet toe. Dit veranderde, toen een snijmateriaal werd ontdekt, dat zich van de temperatuur niets aantrok en dat zich, zoals wij het wel eens schertsend zelden, bij hoge temperaturen, tot roodgloeiende toe, „klopker ging voeren”. Dat deed Haynes in Kokomo (Indiana), U.S.A.

HAYNES, UITVINDER VAN STELLITE

Haynes was een uitvinder van de eerste orde, maar desalniettemin staande voor het publiek volkomen onbekend, zelfs in zijn eigen land. Haynes is de uitvinder van de auto-mobil. „Wat? hoor ik U zeggen, „nog nooit van gehoord; dat was toch Ford!” Neen, dat was Haynes, en zo was Haynes ook de uitvinder van een snijmateriaal, dat de hoogste snijseinheden kon verdragen zonder verlies van zijn snijdend vermogen. Dat was het Stellite, dat wij als eersten in 1913 mede naar Nederland brachten en dat op de duur een ontzaglijke omkekeer in de metaalbewerkingindustrie teweeg bracht. Het duurde enige tijd, voor het doorverkie. Wij zelf hebben er lange tijd mede geëxperimenteerd, zonder er de grote draagwijde van te begrijpen. Haynes was een beschiedden man. Hij had een kleine fabriek en de samenstelling van het materiaal was een geheim en is vrij lang geheim gebleven. Het hoofdgeheim was, dat het geen koolstof bevatte. Schreef ik hiervoor over snijseinheden van 36 m/minuut, die van Stellite kan 236 m en meer bedragen. Alle snijstaal producerende landen en industriëlen zetten grote ogen op en trachten Haynes zijn geheim te ontflutselen en de Duitse industrie, die namaken in perfecte is toevertrouwd, vond na lang zoeken het geheim en het Widia (wie Diamant) kwam aan de markt en in Engeland het Stainless steel, in de U.S.A. het Carboloy en thans is Haynes geheim geen geheim meer, doch ge-meetgoed geworden, hoewel per gewichtsenheid nog duur, want de prijs gaat ongeveer tegen die van zilver op.

Er werd . . . .

... tenoonstelling gehouden van ons stofzuiger-vlaggereschip de SZ 16.
Hi. de Rover was zo vriendelijk waar nodig uillog. te geven.
*
... een „Hu” in gebruik genomen. Hr. v. Efferen met zijn ploeg hebben bij het overeind brengen wel eens een onnet woordje laten vallen. Toch, nu het er eenmaal staat behoort de verpakking zich zeker niet te schamen voor zijn onderkomen.
*
... in het magazijn definitief overgeschakeld op het loket. De bedoeling is, dat iedereen buiten het magazijn blijft die niet heel noodzakelijk binnen behoort te wezen.
*
... weert een stap verder gekomen met onze bouwsets. De hokken voor akval en vuil staan er nu; de straat is gemaakt, service-ruimte en impregneerderij zijn afgeschilderd en de mannengarderobe kreeg zijn vloer.
*
De ontwikkeling van de machinale metaal- en houtbewerking in Nederlandse in de laatste halve eeuw

... voortv. 2

Dit betere snijmateriaal was revolutionair ten opzichte van de constructie van de metaalbewerkingmachines.
Het maximum-aantal omwentelingen van de werktuigmachine ging met sprongen naar boven, van 100 omw. per minuut werd het 200, 300, 500, 1000, ja tot 2000 en 3000 omw. per minuut, en de draai- en schaalbank en verdere metaalbewerkingmachines maakten dezelfde evolutie door. Dit alles heeft tot op heden als klankbord voorname-lijk de grootindustrie, doch op de duur zal het gemeegeerd worden ook voor de kleinindustrie.
Een halve eeuw geleden schakelde de grootindustrie van het gereedschapstaal over op het snijsestaal, kort na de eerste wereldoorlog op Stellite en Widia en reeds thans wordt ook in de kleinindustrie, ja zelfs bij de smid op het platteland, snijsestaal gebruikt en is het gereedschapstaal verdwenen. Niet zonder opzet noemde ik hiervoor enkele malen de draaibank, de boormachine en de schraafmachine. Dat waren zo de gelijke machine typen in de machinefabriek. Dit is thans radicaal veranderd. Maakten ruim 50 jaar geleden de bovengenoemde typen 80* tot 90% van het machinepark in de machinefabriek uit, waarvan de draaibank zeker de helft voor zich opstepte, thans is dit percentage tot minder dan de helft gedaald en hebben daarentegen deze machine-typen niet alleen reeds lang hun intriede gedaald in de kleinindustrie, doch tevens in de werkplaats van het ambacht. De smid beschikt thans algemeen over een draaibank, een boormachine, een schaalbank en een luchtdrukmeecher. De smidswerkplaats is gemechaniseerd. Een smid die niet beschikt over deze machine-typen berevens over een slijpmachine, is bij zijn tijd ten achter.

... door de heren de Wilt en de Vries een zucht van verlichting weer bezit genomen van hun arbeidsterrein. Het schrijven van de tijd gaat onder dit keurig buiten-emplacement nu veel beter dan onder de vroegere kachel-waiboel.
*
... een reorganisatie doorgevoerd in ons administratie-archief en Palama. Deze ruimte waar Hr. Loewezijn de scepter zwaait zijn met de hulp van Hr. Hupse en zijn assistent opnieuw ingedeeld en enigszins verbouwd.
Bovendien zal onze lichtdrukmaschine zijn functie weer gaan vervullen, zodat de Maanweg wat dit betreft de klandizie kwijt raakt, hoewel wij over de leveranties heus niet ontvreden waren.

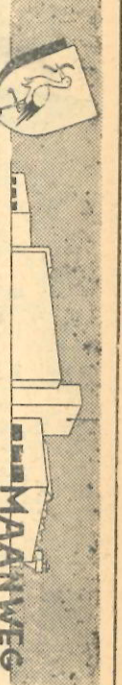
Berijmde kroniek Bezoek Haagse Kern

Dear kwamen ze, de Haagse Kern, 'n hele groep, in groot ornaat, Utrecht was hen reeds te wachten. Want ze waren wel wat laat.
Welkomswaarden zijn gesproken door de Kern en de heer Meijls. Haagse vrienden, onze mensen stellen Uw bezoek op prijs.
Na de thee en na de wandel door 'n bedrijf van A tot Z, kwamen wij weer allen samen en ons aan het maal gezet.
Daarna openlijk gesproken heel gezellig bij elkaar.
'n-Haags agenda kwam op tafel. Utrecht had geen „punten” klaar. Dra was toen de tijd verstreken, ieder moest weer huiswaarts gaan.
'k. Voel m'n hand nog van het drukken 't heeft ons toch echt goed gedaan. Dankbaar zijn we de Directie, dat zij hier haar steun aan gaf, en de Kern tot ons liet komen.
't Was voor hen ook heus geen straf.

KWALITEIT EN KWALITEIT

Vorige week Vrijdag heeft Hr. Carsouw de mensen van de Metaalwarengroepen wat vertelt over de controlekaarten.
Hij verzocht de nieuwe standards niet als kapstok te gebruiken en maakte duidelijk, dat iedereen zelf op die kaart kan zien hoe hij de bewerking uitvoert.

Het is e onverb. De prer Verhoul. De Jage Pries JE schak.

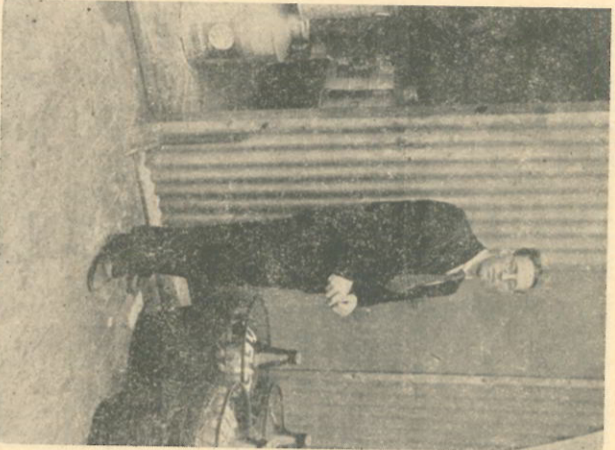

H. H. Righolt 12 1/2 jaar bij VDH

Op 10 October was het voor H. H. Righolt 12 1/2 jaar geleden, dat hij als magazijnbediende in dienst trad bij Van der Heem & Bloemstra.

De magazijnen zijn altijd zijn domein gebleven, en zo is H. H. Righolt bij zijn jubileum chef van het Metaal- en Chemicaliën-magazijn, welke functie binnenkort nog uitgebied wordt.

Hij beheert de grote verscheidenheid van ijzer, staal, koper, aluminium, messing en derzever allages, om nog maar niet te spreken van de eindeloze reeks chemicaliën die in de Quonset liggen opgestapeld; een verzameling gevarieerd genoeg om een assistent-apotheker eenvoudig te doen zwijgen. Righolt weet uit deze verscheidenheid te reserveren wat bij hem besteld wordt; onder zijn leiding tapi men verdunning, verzaagt men zware staven tot bewerkbare plakken en knippen zijn mensen de onhandbare platen tot bruikbare formaten. Alles op maat en alles op tijd, dank zij zijn vak-kennis en het jubileumhorloge dat nu Righolt's pols siet. Namens allen: van harte geluk gewenst.

OPLEIDING VOOR DE JONGELUI

Cursussen vorige week begonnen

De cursus bedrijfskennis die de heer van Vliet Maandag 4 October in tegenwoordigheid van Dr. Scheurer opende kan beschouwd worden te zijn een gevolg van de enquête die het vorige jaar onder het jeugdige personeel van onze bedrijven werd gehouden. De Opleidingscommissie heeft zich niet bepaald tot vergaderen, doch een cursus georganiseerd die alle jongeren uit onze bedrijven de kans biedt, hun opleiding voort te zetten.

Met aller medewerking kon een leerprogramma worden samengesteld, dat naast bedrijfskennis ook omvat schoolvakken als Nederlandse taal, rekenen, kennis van het land, culturele ontwikkeling, gymnastiek en veldsport. De bedrijfskennis wordt gedoceerd door terzake kundige medewerkers die zich graag voor dit werk beschikbaar stellen. De hierbij te behandelde onderwerpen zijn: geschiedenis en opbouw van onze bedrijven; kennis van onze producten, machines, materialen en gereedschappen; het lezen van tekeningen; arbeidsclassificaties; kernwerk; staatsburgerschap en bedrijfsadministratie. Aan de cursus wordt deelgenomen door een 18-tal jongelui. Hij wordt gegeven tijdens werktijd.

Eeuwfeest grondwetherziening

De grote figuur R. Thorbecke komt deze dagen weer in de belangstelling te staan nu het 3 November a.s. een eeuw geleden is, dat de grondwetsherziening werd afgekon-digd, die men terecht beschouwt als zijn grote werk.

Thorbecke was een van de grote staatsleden die op een lijn gesteld kan worden met Willem van Oranje, Johan de Witt en Johan van Oldenbarnevelt.

WIJ LAZEN IN DE ERRES EXPRES

dat 15.000 personen (personeel met vrouwen en kinderen) economisch afhankelijk zijn van STOKVIS + dochtermaatschappijen + aanverwante belangen, dat de stand van de ERRES elektrische dekens op de jaarbeurs grote belangstelling trok, dat een dokter over onze verwarmingsdekens het volgende schreef: „Wij gebruiken deze dekens tot nu toe vrijwel uitsluitend op de afdeling voor inwendige ziekten en wel voornamelijk bij reuma-patienten, die wij om een of andere reden een zweetkur willen la-

Tramabonnementen.

Tramabonnementen voor de maand November kunnen worden besteld: Week- en urioners op Maandag 18 October tijdens de pauze in de grote cantine. Mandioners op Dinsdag 19 October tijdens de pauze op de afdeling Arbeid.

Burgerlijke Stand.

Geboren: Andreas Piëre Maria, zoon van A. J. Bolh, Ald. Nederlandsche Kroon Rijwielabriek N.V. op 26-9-1948. Cornelis Dionysius Maria, zoon van G. B. H. v. Dijk, Ald. Ger. Bur. op 9-10-1948. C. den Heyer, Ald. Kostprijs met Meij K. Balenburg op 20-10-1948.

Huishoud-cursus voor Rotterdammers

Indien er voldoende belangstelling bestaat kan er ook voor de Rotterdammers een avondcursus koken en naaien georganiseerd worden en wel in de school voor Vrouwenarbeid aan de Drievriendenstraat te Rotterdam. Liefhebbers hiervoor moeten zich wel spoedig opgeven bij de ald. Sociale Zaken.

Ziekmelden.

Nog steeds worden bij het ziekmelden fouten gemaakt, die U zelf geld kosten. Daarom nog eens: Ziekmelden op de eerste dag vóór 10.00 uur uitsluitend bij afdeling Arbeid van Van der Heem N.V. te Den Haag.

Ook degenen, die buiten Den Haag wonen moeten zich aan deze regel houden.

Houtverkoop.

In de laatste Directie-Kernvergadering is besloten, de verkoop van afvalhout aan personeel weer open te stellen.

Nadere bijzonderheden vindt U in de bijlage.

Verkoop nieuwe onderdelen.

De beperkte verkoop van nieuwe onderdelen bij ald. Service zal na 18 October niet plaatsvinden op Maandag en Donderdag, doch op Maandag en Woensdag in de pauze.

M. van Stapelen, ald. Huisvesting, betuigt zijn hartelijke dank voor de belangstelling onderzonden bij gelegenheid van zijn 40-jarig huwelijksfeest.

Woningruil Utrecht—Den Haag.

Mevr. A. Bekker, Burgemeester Reigerstraat 53bis, Utrecht heeft een bovenhuis, bestaande uit 6 kamers + keuken + zolder. De huur bedraagt f 31,- per maand. Zij zoekt in Den Haag een kleinere woning. Men kan zich aan bovengenoemd adres vervoegen 's morgens en 's middags na vier uur.

Spreekuur Kern

Het spreekuur van de Haagse Kern zal gehouden worden op Maandag 18 October wachtkamer 3 begane grond. 1e pauze: 2e pauze:

Hr. de Geus Hr. Simons
Hr. Verdasdonk Hr. Minde

H. v. Leent van de Machineploeg is een schuifmaat 48—18 kwijt. Hij moet daarvoor 80% van de waarde = f 16,- vergoeden; tenzij de onrechtmatige bezitter van deze schuifmaat hem aan v. Leent teruggeeft.

VAN DER HEEM N.V. — DEN HAAG — HOLLAND

Interne mededeling blad 1

Van bedrijf Maanweg

Van afdeling: Opgegeven door: Getypt door: Te coll. door: Arbeid Hr. Schrevel Meij. Burgersdijk Meij. Verwaal

AAN

Uw kenmerk: Uw datum:

Uw kenmerk: Den Haag—Maanweg M7000.2377 14.10.1948

Onderwerp: Verkoop afvalhout.

Het ligt in de bedoeling zo mogelijk m.i.v. 25 October 1948 de verkoop van afvalhout aan personeel weer open te stellen.

Diegenen, die hiervoor in aanmerking willen komen, moeten dit formulier duidelijk ingevuld en ondertekend voor Dinsdag a.s. in de ideeënbus in de kelder deponeren.

Na overleg met de kern is besloten door loting wettelijks een aantal mensen aan te wijzen die hiervoor in aanmerking komen.

Afdeling Arbeid,

Naam

Affdeling

wenst in aanmerking te komen voor een werk hout.

Handtekening: